Història de l'Art

SÈRIE 1

OPCIÓ A

Exercici 1: Es valorarà positivament la cita d'altres obres de Monet així com el nom d'altres artistes impressionistes (fins a 0'5 punts més). En la valoració d'aquest exercici es tindrà en compte l'adequació entre l'esquema d'anàlisi i la seva aplicació a l'obra.

- a) 1872.(S'admet darrer terç segle XIX). Industrialització. Poder de la burgesia.
 A França: Tercera República. Auge obrer: Primera Internacional. A nivell d'art: Salons Oficials i Saló dels refusats.
- b) **Estil:** Impressionista. **Característiques:** Pintura a *plein-air*, pinzellades soltes; rebuig del clarobscur substituït pels contrastos dels colors complementaris; coneixement de la llei del contrast simultani descoberta l'any 1839 pel químic francès Eugène Crevreul. Absència del negre. Moviment de ruptura. La revolució impressionista es basa en la tècnica i en el rebuig a la pintura acadèmica; als grans temes històrics, bíblics i mitològics canviant-los pels temes burgesos: paisatge, natures mortes, floreres, vida quotidiana. La llum i l'atmosfera es fan protagonistes per damunt del tema.
- c) Significat: Més que un tema en concret (Port de Le Havre) és la captació d'una atmosfera i un instant. Funció:Trencament amb l'art acadèmic. El crític francès Louis Leroy a Le Charivari batejà l'exposició on es presenta aquest quadre, de manera irònica, com "Exposició dels Impressionistes" en al·lusió al títol de l'obra. Això va donar nom al moviment.

Obra 2: Es valorarà positivament la relació, d'aquesta obra amb teatres i amfiteatres de la Hispania: Mérida; Tarragona, Sagunt... [fins a 1 punt més]

- a) Circa 330 a.C. Moment d'unificació de les polis gregues i conquesta de l'Imperi persa.
- b) Estil: Grec hel·lenístic. Característiques: S'aprofita el desnivell d'una muntanya. Consta de cavea (graderies); orquestra on es col·locava el cor; prosceni (arc que dona pas a la escena) i escena (lloc de la representació). La cavea es més gran que un mig cercle amb més de 20 metres de diàmetre. La escena es una construcció d'un pis amb dues portes laterals Magnifica sonoritat.
- c) **Significat i funció:** Formava part del Santuari d'Asclepi, deu de la Medicina. Lloc de representació de les tragèdies dels dramaturgs clàssics, entre ells Sòfocles, Eurípides i Èsquil..

Història de l'Art

Obra 3: Es valorarà positivament la relació d'aquesta obra amb altres d'època gòtica i la seva relació amb obres flamenques en especial del realisme de van Eyck. (fins a 0'5 punts més)

- a) 1443-1445. Europa de les capitals. Poder de la burgesia i dels estaments ciutadans. Inici d'un nou corrent de pensament: L'Humanisme.
- b) Estil: gòtic internacional. Característiques: Predomini del color sobre el dibuix. Simetria. Perspectiva centralitzada amb el mosaic de terra i l'incipient paisatge de fons. Predomini de les línees verticals. Arquitectura de grisalla. Realisme d'influència flamenca. Tècnica: Oli i tremp sobre fusta. Utilització de les veladures en el perizonium (vel transparent que cobreix al Nen Jesús)
- c) Iconografia: Al centre la Verge amb el Nen Jesús. A l'esquerra de la composició es representa Santa Eulàlia amb tres consellers Joan Llull, Francesc Llobet i Joan Junyent, i a la dreta Sant Andreu amb Ramon Savall i Antoni Vilatorta. Funció: Retrat dels membres del Consell de Cent. Decoració de la capella de la Casa de la Ciutat.

Obra 4: Es valorarà molt positivament la referència a obres del mateix tema i del mateix autor. (fins a 0'5 punts més)

- a) 1622-1625. Poder de l'església catòlica. Contrareforma i darrers senyals de cultura humanística.
- b) **Estil**: Barroc. **Característiques**: Escultura de embalum rodó. Material: Marbre. Joc de formes corbes. Unifacialitat. Moviment helicoïdal ascendent. Forta expressivitat. Clarobscur amb formes suaus i polides (cossos d'Apol-lo i Dafne) i aspres (roca i llorer) Models: Apol-lo de Belvedere i una figura del quadre *La matança dels Innocents* de Guido Reni.
- c) Iconografia: Explicar la història. Fonts: Metamorfosis d'Ovidi. Funció: Decorativa i moral: Díptic admonitori afegit: "L'amant que busca el plaer de la bellesa fugitiva/ s'omple les mans de baies amargues". Encàrrec del cardenal Scipione Borghese. A l'Edat Mitjana el mite es va interpretar com a símbol moral.

Història de l'Art

OPCIÓ B

Exercici 1: Es valorarà positivament la cita d'altres artistes cubistes (fins a 0'5 punts més). En la valoració d'aquest exercici es tindrà en compte l'adequació entre l'esquema d'anàlisi i la seva aplicació a l'obra.

- a) 1933. Segona República espanyola. Moment de força conflictes socials i polítics. Culturalment: Generació del 27: Lorca, Machado, Alberti, Buñuel....
- b) Estil: Cubista. Característiques: Figura humana feta a base de planxes de bronze tallades, estructurades al voltant d'un eix central format per el cap, la columna vertebral i la cama esquerra. A partir d'aquest eix, es poden endevinar les diferents parts del cos realitzades mitjançant lleugeres planxes metàl·liques que es desenvolupen en el espai buit, fent que l'espai buit passi a formar part intrínseca de l'escultura. Aquest buit permet jugar amb interessants formes còncaves i convexes, un joc de contrast buit/ple que aporta a l'escultura una gran expressivitat i impacte emocional. En aquesta mateixa línia, la presència de les diferents planxes dentades del seu pèl i la seva roba, confereixen al conjunt una major tensió i dinamisme. Finalment, també és interessant destacar com el joc de corbes i contra corbes accentua encara més els contrastos de llum i ombra, formant-se el que el propi escultor anomenà volum virtual, el qual pot ser envoltat per l'espectador. Introducció del buit com element volumètric Material:Bronze. El guix de l'original data del 1933.
- c) Significat i funció: La mística figura del profeta apareix aquí amb tota la seva força, adquirint una forta expressivitat gestual. La seva actitud és desafiadora, i invita a seguir-lo degut a la intensa tensió que desprèn, tant a nivell físic com espiritual. Aquesta és la escultura més coneguda de Gargallo.

Exercici 2:

Obra 2:

- a) 19 a. C (copia 14 dC.) Època imperial. Romanització. Divisió en Províncies. Pau d'August. Sòlida estructura social, jurídica (Dret romà), política i comercial.
- b) **Estil**: Romà Imperial. **Característiques**:Consolidació de l'arquitectura (Panteó);Arquitectura commemorativa: columnes, arcs triomfals. Consolidació de l'escultura (imatges d'emperadors). Moment àlgid de la pintura mural: Estils ornamental i Estil il·lusionista. Realisme plàstic. Cultura llatina....
- c) Característiques: Escultura d'embalum rodó; contrapposto a la manera del Dorífor de Policlet. Unifacialitat. Materials: bronze en l'original i marbre de Carrara a la còpia de l'any 14 d.C.
- d) Iconografia:Retrat idealitzat per commemorar l'inici de la Pax Augustea amb la pacificació de la Gàl·lia i la Hispània. A la cuirassa detalls dels èxits a la Gal·lia i Hispania. Dofí de Venus amb Eros per recordar el caràcter diví d'August, que com a membre de la gens Iulia era descendent d'Enees, fill de Venus i Anquises. També hi son representats Diana i Apol·lo, divinitats protectores de la casa imperial. Identificació del poder polític i religiós. Al voltant de la cintura hi ha una capa anomenada paludamentum Funció: Propagandística del poder Imperial. Va ser feta per a la mansió de Llívia, esposa d'August.
- e) Cronologia: El Kouros es d'època arcaica grega. Circa 500 a.C. Estil: Arcaic grec. Aspectes formals: El Kouros es presenta estàtic, simètric i hieràtic enfront del moviment, el contrapposto i la expressivitat de l'August. Significat i funció: Estàtua funerària en honor de Kroissos enfront de estàtua propagandística del poder imperial

Història de l'Art

Obra 3:

- a) 1029-1040. Al segle XI hi ha un auge demogràfic, econòmic, polític i cultural. Progressiva importància de les ciutats amb el progressiu auge de l'artesanat i el comerç. Nova classe social : la burgesia.
- b) **Estil**:Primer Romànic (finals del s. X y s. XI).**Cinc característiques:**En arquitectura: arc de mig punt; volta de canó; auge dels monestirs; pintura i escultura al servei formalment del marc arquitectònic i conceptualment al servei de l'església.
- c) Característiques: Descriure els elements de suport (Murs, pilastres,) i suportats (volta de canó amb voltes d'aresta a les naus laterals, Espai: Descriure atenent a les lletres els espais A: atri o nàrtex. B: transsepte; C. nau central d'amplada més del doble que les laterals; D: naus laterals més baixes i estretes; E: Tres absis semicirculars; F: Escalinates del creuer.
- d) **Significació:** Lloc comunitari. Reactivat a partir de l'any 1019 en que el vescomte Baramon, assessorat per l'abat Oliba instaura la regla canònica d'Aquisgrà. **Funció**: Edifici de culte.
- e) Cinc obres: Absis de Sant Climent de Taüll, de Santa Maria de Taüll, frontal d'Avià; portalada de Ripoll, Tapis de la Creació, Timpà de Sant Pere de Moissac....

Obra 4:

- a) 1508-1512. Poder del Papat (Juli II). Lluites dels Estats Pontificis. Importància de Roma com a centre d'art en substitució de Florència
- b) **Estil:** Renaixement (*Cinquecento*). **Característiques:**Humanisme; antropocentrisme; culminació del llenguatge clàssic quattrocentista; progressiva distorsió de les formulacions renaixentistes....Predomini del dibuix
- c) **Característiques: Tècnica :** Formes dibuixístiques. Composicions dins espais quadriculats arquitectònics (*quadrattura*).Individualització de les escenes. Fresc (cal explicar la tècnica).
- d) **Iconografia:** Cal indicar com a mínim cinc de les escenes centrals i parlar de les sibil·les, els *ignudi* i els profetes. **Significació**:Tres realitats de l'home: els principals esdeveniments espirituals de la humanitat anteriors a la revelació (a les llunetes , petxines i triangles); el coneixement i les seves característiques(sibil·les, profetes i *ignudi*) i la relació directa amb el cel: (històries bíbliques). **Funció**: Capella dels papes.
- e) Tres obres de Miquel Àngel: Pietat vaticana; Judici final; cúpula del Vaticà; plaça del Capitoli de Roma.....

Història de l'Art

SÈRIE 4

OPCIÓ A

Exercici 1: :Es valorarà positivament la relació d'altres obres de Rodin. (fins a 0'5 punts més). En la valoració d'aquest exercici es tindrà en compte l'adequació entre l'esquema d'anàlisi i la seva aplicació a l'obra.

- a) 1880-1900. Revolució industrial. Fi de segle. París com a centre d'art en substitució de Roma. Lluites obreres.
- b) Estil: Impressionisme. S'accepta realisme, modernisme i simbolisme. Característiques generals: Trencament amb l'Acadèmia. Figures i pintures contràries a les definicions de les formes. Nou col·leccionisme. Recerca de noves solucions plàstiques... Característiques de l'obra: Material bronze. Tècnica: fosa (cal explicar la tècnica.) Figuració realista amb forta expressivitat. Modelatge amb els dits el que dóna la impressió d'imprecisió o inacabat.
- c) Iconografia: Representa Dante, obra que havia de rematar l'anomenada *Porta de l'Infern*, obra d'uns 30 metres d'alçada). Referència a la Divina Comèdia, però finalment quedà com a obra autònoma. **Funció: Crear** una gran porta pel Museu d'Arts Decoratives. Donar a la ciutat moderna monuments moderns.

Exercici 2:

Obra 2: Es valorarà positivament la relació amb obres renaixentistes com *San Pietro in Montorio* de Bramante o la *Vila Capra* de Palladio, i la seva cristianització posterior.[fins a 0'5 punts més]

- a) 118-125. Màxima expansió de l'Imperi Romà. Adrià.
- b) **Estil:** Romà imperial. **Característiques**: Valor del pòrtic octàstil i de la cúpula sobre tambor. Cassetons més petits a mida que s'allunyen cap a l'òcul, obertura. Arquitectura de volta gràcies als maons i formigó romà. Planta centralitzada. Alçada de 43'2 metres **Materials**: Formigó, maó, pedra granítica, marbre i fusta. Parlar de la tècnica del *opus cementicum* i del *opus latericium*
- c) Significació: Cal parlar del simbolisme dels espais: Els set absis dedicats a les set divinitats celestes: el sol, la lluna, Mercuri, Venus, Mart, Júpiter i Saturn, l'esfera celeste i l'òcul central el so. Els dies del mes lunar, els cinc planetes aleshores coneguts (Mercuri, Venus, Mart, Júpiter i Saturn), al sol i la lluna. Funció: Temple dedicat a tots els deus i emperadors divinitzats Com es deriva del seu nom: pan= tot i theos= déu.

Oficina d'Organització de Proves d'Accés a la Universitat PAU 2010

Pàgina 6 de 9

Pautes de correcció

Història de l'Art

Obra 3: Es valorarà la relació amb altres talles romàniques i la seva diferència amb les gòtiques. (**fins a 0'5 punts**)

- a) Segle XII. Creació del Císter per Sant Bernat de Claravall. Pas de les societats rurals a les ciutadanes. Moment de l'anomenat Romànic Tardà..
- Estil: Romànic. Característiques: Tècnica. Talla policromada (Cal explicar la tècnica). Frontalitat; hieratisme; rostres esquemàtics. Concepció unitària mare fill.
- c) Iconografia: Verge amb el Nen Jesús en actitud de beneir. Verge secundària com a tron del Nen Jesús. Funció: Devocional i litúrgica dins l'església. Encàrrec de monjos bisbes, capellans i senyors feudals.

Obra 4: Es valorarà positivament la referència a Caravaggio. (fins a 0'5 punts més)

- a) a).1612-1613. Domini de les idees contrareformistes. Poder de la Roma papal.
- b) b)Estil: Barroc. S'accepta Naturalisme i Realisme Barroc. Característiques: Llum irreal i teatral Clarobscurisme. Composició tancada. Composició unitària. Valoració de les dinàmiques diagonals. Formes obertes o pictòriques. Valor de la gamma cromàtica: vermell, blau i blanc.
- c) **Tema:** Bíblic. Història de Judit (explicar la història). **Significat**: Venjança i alliberació de Judit de l'home que l'havia forçat. Paper de la dona forta de la Bíblia. **Funció**: Religiosa per demostrat el poder del poble d'Israel sobre els seus enemics. Poder de l'església damunt dels heretges i idòlatres.

Història de l'Art

OPCIÓ B

Exercici 1: Es valorarà positivament la relació de l'obra amb altres composicions d'artistes no figuratius dels EEUU i europeus, com Miró o Masson. Veure la relació amb Miquel Àngel (*Judici Final*), Rubens (*Caiguda dels condemnats a l'ínfern* de l'Alte Pinakothek de Munic) (fins a 1 punt més). En la valoració d'aquest exercici es tindrà en compte l'adequació entre l'esquema d'anàlisi i la seva aplicació a l'obra.

- a) 1950. EEUU vencedor a la Segona Guerra Mundial. Canvi de capitalitat de l'art: De París a Nova York. Guerra freda entre Estats Units i Russia. Creació de les segones avantguardes.
- b) Estil: Expressionisme abstracte. Característiques: Utilització del all-over-painting (superfície completament pintada). Utilització del dripping (degoteig de pintura sobre la tela situada plana sobre el terra). Superposició matèrica i cromàtica. Tècnica: oli, esmalt i pintura d'alumini sobre tela. Grans dimensions (269 x 530 cm)
- c) **Significació**: Defuig la figuració per crear ritmes primaris i alhora una coreografia relacionada amb la llibertat de la dansa. El seu procés creatiu va ser plasmat per les fotografies i pel·lícules de Hans Namuth. **Funció**:Estètica

Exercici 2

Obra 2:

- a) Segle VI a. C. Període d'èxits culturals: naixement de la poesia lírica, Píndar s'especialitza en èpica grega. Es realitzen els primers Jocs Olímpics.. En Filosofia pas del mite al *logos*.
- b) Estil: Grec arcaic. Influència de l'art egipci en l'escultura. Inicis de la ceràmica. Es fixen els ordres arquitectònics. Inici de l'art Grec. Període des del segle VII al segle VI.
- c) Característiques:Frontalitat i rigidesa; simetria; representació estereotipada de la boca (somriure arcaic) i la musculatura (músculs esquemàtics); ulls en forma d'ametlla. Representació nua. Influència egípcia.
- d) **Significat**: Diversos: Representació d'un déu; ofrena a una divinitat o bé, escultura funerària **Funció**:Ofrena als déus. Es l'estàtua funerària del jove Kroisos mort a la batalla.
- e) Cronologia: August de Prima Porta es del segle I. El Kouros és d'època arcaica grega. Circa 500 a.C. Estil: Roma imperial versus arcaic grec. Aspectes formals: l'August es presenta amb moviment, contrapposto i expressivitat. El Kouros es presenta estàtic, simètric i hieràtic Significat i funció: Estàtua propagandística del poder imperial enfront estàtua funerària en honor de Kroissos.

Història de l'Art

Obra 3:

- a) 1393-1394. També finals segle XIV. Europa de les capitals. Poder de la burgesia i dels estaments ciutadans.
- b) **Estil**: Italogòtic. Relació amb la pintura italiana. Recerca de major naturalisme. Triomf del dibuix, art de caràcter religiós i civil. Pintura al tremp o al fresc. Temàtiques bíbliques: Vida de Jesús, Maria...Art burgès. Poder de les ciutats....
- c) Característiques:Conjunt organitzat en dos registres superposats, dividits en tres grans rectangles amb les vores decorades amb sanefes a manera de fris. Dins d'aquests compartiments es distribueixen les diferents escenes. Assimilació dels models del gòtic italià liderat per Giotto. Substitució dels típics fons daurats atemporals, per una tonalitat blava més naturalista, complementada amb la representació de paisatges i arquitectures. Utilització d'una incipient perspectiva que li ha permès reforçar la sensació de profunditat. Predomini de la línia, que és utilitzada per l'artista per delimitar tots els contorns de les figures i els objectes. Expressivitat en les cares i gestualitat a les mans, així com també la corporeïtat adquirida pels seus cossos volumètrics que destaquen del fons. Cromatisme: Important presència del vermell, el blau marí i el groc.
- d) Iconografia: El programa iconogràfic central representa els set episodis de la passió de Crist i els set Goigs de la Verge Maria acompanyats per la representació de la Maiestas Mariae. D'esquerra a dreta els episodis de la passió són els següents: Oració en l'hort i prendiment, Crist davant d'Herodes, el camí al calvari, la crucifixió, el descendiment, els plors sobre el cos de Crist mort i l'enterrament. En els set Goigs de la Verge apareixen, també d'esquerra a dreta, la Anunciació, la Nativitat i l'Anunci als pastors, l'Epifania (adoració dels tres Reis), la Maiestas Mariae envoltada d'àngels, la visita al sepulcre, l'Ascensió, la Vinguda de l'Esperit Sant (Pentecosta), i la Coronació de la Verge. Complementant aquestes imatges principals, l'artista va pintar també en altres murs una representació del Crist ressuscitat acompanyat per àngels, virtuts alades, l'Agnus Dei, i dos ressuscitats; i la representació de nombrosos sants i santes.

e) **Definicions**:

Pintura al tremp: Procediment pictòric en el que els pigment es dilueixen en una barreja d'aigua i ou.

Arc ogival: També dit apuntat. Format per dos segments de cercle de radi iqual o inferior a un quart de cercle.

Predel·la:També bancal. Part inferior rectangular i horitzontal d'un retaule.

Cimbori: Torre de planta quadrada o octogonal que s'alça damunt del creuer d'una església

Frontal: Parament de fusta, metall, pedra o roba que adorna la part del davant d'un altar.

Oficina d'Organització de Proves d'Accés a la Universitat **PAU 2010**

Pàgina 9 de 9

Pautes de correcció

Història de l'Art

Obra 4:

- a) a)1502 .Lluites del papat. Humanisme. Reis Catòlics. Posteriors lluites a Europa entre Carles V i Francesc I.
- b) **Estil**: Renaixement. **Característiques**:Antropocentrisme. Planta centralitzada. Humanisme. Classicisme *versus* anticlassicisme.
- c) Estructura: Planta circular amb una escalinata que rodeja el peristil de setze columnes d'ordre toscà amb entaulament format per arquitrau, fris amb imatges referides al martiri de Sant Pere, i cornisa. En el pis superior una balustrada encercla un tambor amb una successió de finestres obertes i fornícules, sobre el que s'aixeca una cúpula de mitja esfera rematada per una creu. El seu interior es una cel·la circular amb pilastres adossades sobre una cripta on es suposa es va alçar la creu del martiri de Sant Pere. Materials: Pedra, marbre i granit.
- d) **Significació**: Finançada pels Reis Catòlics a la zona espanyola de Roma, per tal de commemorar el martiri de sant Pere. Simbolitza la fundació de l'església. Es creu que es on va ser crucificat el Sant **Iconografia**: En el fris imatges amb instrument del martiri i amb objectes de la litúrgia cristiana. La forma circular es el símbol platònic que Marsilio Ficino relaciona amb la figura còsmica de Deu. **Funció**; Commemorativa.
- e) e)Miguel Ángel; Leonardo; Rafael; Escola d'Atenes; Capella Sixtina.....